

Filosofie a „jsoucno“

J.B.Souček kdysi za války řekl (a napsal), že „předmětem filosofie vždy nějak zůstane pravá povaha jsoucna“ (Th.a ff., 32). To je přesně vzato nepochybně pravda, ale z kontextu je zřejmé, že Souček měl na mysli víc, totiž že se filosofie na tuto tematiku nutně omezuje, tedy že se ničím jiným než jsoucny zabývat nemůže. A mně se už od středoškolských let, kdy jsem tu brožurku (vydanou Synodní radou) přečetl, tahle myšlenka stále vracela, i když zpočátku vůbec ne v souvislosti s filosofií a s její údajnou odkázaností na „jsoucna“, „svět jsoucen“, prostě „jsoucno“. Tehdy mi vrtalo hlavou, čím jiným by se ještě mohla zabývat teologie, jakým způsobem by se vůbec mohla zabývat něčím „ne-jsoucím“ – a ovšem také, co si pod tím termínem můžeme a máme myslet. Teprve po delším čase jsem si tohle téma začal dávat do souvislosti s tím, co jsem znal z Rádla, ale co jsem zprvu nijak do hloubky nepromýšlel, totiž s tím jeho rozlišováním mezi tím, co pouze „jest“, a tím, co „být má“. A časem jsem si také stále víc uvědomoval, že bez Rádla by to Souček nebyl asi mohl takto formulovat, jako ostatně žádný theolog se bez nějaké filosofie nemůže obejít (což ostatně Souček v té přednášce výslovně říká). Základní problém tedy v tomto ohledu není theologický, nýbrž filosofický: co je to „jsoucí“, jak je možno (a třeba) chápat, co to je „jsoucno“.

(Písek, 111024-1.)